प्रभूतम् । मध्यंदिने यावद्दानि पञ्च शिवा समीपे नगरस्य यस्य । विरौति चार्तं विदधाति तस्य भवेच्च वह्निप्रभवं प्रभूतम् । पश्चार्द्धरात्रार्थि कथञ्चिदेषा क्रूरारवा व्याहरते शृगाली । यस्यान्तिके तं बहवो हठेन हृण्णन्ति चौरा जनसन्निवेशे । स्थानस्य यस्योपगता समीपं दिनानि पञ्चोच्चरति प्रभाते । स्वरेण रौद्रेण शृगालभार्या स्यात्तत्र हानिर्महती नराणाम् । सुरक्षितस्यापि मनुष्यजन्तोर्मरणं शीघ्रं हरणं विधत्ते । त्रयं दिनानां दिवसावसाने शिवारटन्ती परुषस्वरेण । दिक्शारटन्ती सकलासु रौद्रं भ्रमन्त्यखिन्ना परितः पुरेषु । शृगालभार्या खलु तद्ब्रवीति युद्धं महत्तत्र महाभिघातम् । ज्वालां विमुञ्चत्यतिरौद्रनादा समाकुला धावति या समन्तात् । कौमारके या जनयत्यकस्मात् कुर्याच्छिवा सा युवराजपातम् । रोमोद्गमं या जनयत्यकस्मात् फेरत्यतिक्रूररवा नराणाम् । मूत्रं पुरीषन्तु तरङ्गमाणां सा सर्वदा स्यादशिवा शिवेह । तरङ्गिणीरोधवि सौम्यरूपांस्त्रीन् पञ्च वा सुञ्चति या निनादान् । शिवां शिवां तां शृपतिस्तदार्त्तो वन्देत देवीमभिवन्दनीयाम् । श्मशानभूमौ दिनमध्यभागे मध्ये रजन्याः स्वगृहप्रदेशे । या रौति तस्यै बलिमर्घ्ययुक्तं भक्त्या प्रदद्याद् यदि भद्रमिच्छेत् । सर्वेषु कार्येषु समुद्यतेषु बलिः शिवाया विनिवेदनीयः । गृह्णाति यस्मिन् विषयेऽभ्युपेत्य देवी बलिं जल्पति तत्र सिद्धिम्" "कथ्यते बलिविधानमिदानीं शाकुनागमसंतेन शिवायाः । दिव्यमन्त्रबलिबाधितदोषं साधिताखिलसमुद्यतकार्यम् । शून्यालयं वृक्षगृहं श्मशानं चतुष्पथं मातृगृहं जलान्तम् । वन्ध्यावनिश्चत्वरमेवमाद्या बलिप्रदानाय मताः प्रदेशाः । तेषाञ्च मध्यादुचितप्रदेशे विशोधितं मण्डलिकं विदध्यात् । पौराणिकश्लोकपरीक्षितायाः समस्य गोर्गोमयमन्त्ररीक्षात् । अत्यन्तजीर्णदेहाया वन्ध्यायाश्च विशेषतः । रोगार्त्तनवसूताया न गोर्गोमयमाहरेत् । तस्मिन् विचित्रं वितनं विदध्यात् पिष्टाक्षतेनाष्टदलं सरोजम् । संपूजयेत् तत्र सुराधिपादीन् क्रमेण सर्वानपि लोकपालान् । मध्ये सुनेः पञ्चभिरभ्युपेता शिवान्विता पिष्टमयी प्रसन्ना । पूज्या शिवा सुप्रति भक्तियोगात् प्रभूतपुष्पाक्षतधूपदीपैः । माष्यगुडौदनमाषकुलत्थं यावकपूपलिकामिषमद्यैः । संभृतिरत्र नराधमनाम्नां बुद्धिमता बलिरर्पणि कार्यो । प्राप्याष्टमीं वामचतुर्दशीं वा संमन्त्र्य मन्त्रेण च सप्त कल्पः । बलिं शिवाया निशि निश्चयेन दद्यान्मनुष्यो यदि भद्रमिच्छेत् ।

शिवालय न०शिव आलीयतेऽस्मिन्–अच् । १श्मशाने डाराः० । हृत० । २रक्तसुलसां शब्दर० । ३महादेवगृहे च पु० ।

शिवालु पु० शिवायाश्चति चल–उनु । शृगाले राजनि० ।

शिवास्मृति स्त्री शिवायाः स्मृतिर्यस्याः ५ब० । जयन्तीवृक्षे शब्दच० तन्नामोच्चारणे हि जयन्तीनामकदुर्गायाः स्मरणमिति तस्यास्तथात्वम् ।

शिवाह्लाद पु० शिवमाह्लादयति आ+ह्लाद–णिच्–अच् । १वकवृक्षे राजनि० । हृत० । २ततसन्तोषे च ।

शिवाह्वा स्त्री शिवस्येवाह्वा यस्याः । रुद्रजटावृक्षे राजनि० । हृत० । २महादेवाह्वाने च ।

शिवि पु०शि–वि नि० न गुणः । १हिंसपशौ त्रिका० । २भूजंबृक्षे ३उशीनरराजसुते नृपभेदे च मेदि० ।

शिविका स्त्री शिवं करोति शिव+क्विप्–स्वुन् अत इत्वम् । यानभेदे (डुली) अमरः ।

शिविर न० शो+किरच् वुक् च । सैन्यनिवासस्थाने । शिविरलक्षणमुक्तं यथा "शिविरं परिखायुक्तमुच्चैःप्राकारवेष्टितम् । युक्तद्वादशद्वारञ्च सिंहद्वारपुरस्कृतम् । युक्तं चित्रैर्विचित्रैश्च लक्षितैश्च कपाटकैः । निर्विघ्नवृक्षरहितं प्रमिद्धेश्च पुरस्कृतम् । सुलक्षणं चन्द्रवेधं प्राङ्गणञ्च तथैव च" । तत्र विहितनिर्विघ्नवृक्षादि यथा "आश्रमे नारिकेलश्च गृहिणाञ्च धनप्रदः । शिविरस्य यदीशाने पूर्वे पुत्रप्रदस्तरुः । सर्वत्र मङ्गलार्हश्च तरुराजो मनोहरः । रसालवृक्षः पूर्वस्मिन्नृणां सम्पत्प्रदस्तथा । शुभप्रदश्च सर्वत्र सुरकारो ! निशामय । बिल्वश्च पनसश्चैव जम्बीरो बदरी तथा । प्रजाप्रदश्च पूर्वस्मिन् दक्षिणे धनकस्तथा । सम्पत्प्रदश्च सर्वत्र यतो हि वर्द्धते गृही । जम्बुवृक्षश्च दाडिम्बः कदम्बाम्रातकस्तथा । बन्धुप्रदश्च पूर्वस्मिन् दक्षिणे मित्रदस्तथा । सर्वत्र शुभदश्चैव धनपुत्रशुभप्रदः । हर्षप्रदो गुवाकश्च दक्षिणे पश्चिमे तथा । ईशाने सुखदश्चैव सर्वत्रैव निशामय । सर्वत्र चम्पकः शुद्धो भुवि भद्रप्रदस्तथा । अलाबुश्चापि कुष्माण्डं मायाम्बुश्च सुकासुकः । खर्जूरी कर्कटी चापि शिविरे मङ्गलप्रदाः । वाल्लूकः कारवेल्लश्च वार्त्ताकुश्च शुभप्रदाः । । सताफलश्च शुभदं सर्वं सर्वत्र निशि·